

§ 4**Revidering av Möjligheternas Stockholm – Vision 2040 (KS 2019/483). Svar på remiss från kommunstyrelsen**

Dnr 1.1/2237/2019

Beslut

Kulturnämnden beslutar enligt förslag från kulturförvaltningen och Stadsarkivet:

1. Att godkänna och överlämna förvaltningarnas tjänsteutlåtande som svar på remissen

Handlingar i ärendet

Kulturförvaltningens och Stadsarkivets tjänsteutlåtande i rubricerat ärende från 2019-10-11.

Sammanfattning

Kulturförvaltningen har på remiss fått Stockholms stads strategiska dokument *Möjligheternas Stockholm - Vision 2040*. Visionen har tagits fram inom stadsledningskontoret och utgår från de tre inriktningsmål som gäller för mandatperioden 2019 – 2022 och genomsyras av flera teman med bäring på alla tre målen. Några nyckelord är: tillväxt, innovativ, hållbarhet, regionalt samarbete samt ökat internationellt deltagande.

Enligt visionen är Stockholm år 2040 en levande och öppen kultur-, idrotts- och evenemangsstad på hög internationell nivå.

Kulturförvaltningen delar i huvudsak de bedömningar som stadsledningskontoret gör i sitt tjänsteutlåtande men vill på några punkter förtydliga kulturens betydelse för stadens utveckling:

- Bilden av kulturens betydelse för stadens utveckling och attraktionskraft är för vag och skulle behöva få skarpare konturer.
- De kreativa näringarna har stor betydelse för en storstad med globala ambitioner men för att dessa näringar ska utvecklas krävs en kritisk massa av fria och institutionella kulturyttringar, mötesplatser och bildningsverksamhet.
- För framtida kreativa inflyttare och tillfälliga besökare kommer upplevelse- och kulturfaktorerna att ha stor betydelse. Men det behöver också finnas mellanrum för oförutsett skapande och tillfälliga kreativa kluster där lokalkostnaderna är överkomliga.
- Konsten kan skapa en annan bild än den vanliga av vad funktionshinder innebär som betonar drömmar,

erfarenheter och livsprojekt. Men den kan också handla om de upplevelser av diskriminering, stigmatisering och utanförskap som man upplevt. I det sammanhanget behöver staden både öka och bättre tillgängliggöra det kulturella utbudet, liksom möjligheterna till eget skapande för personer med funktionsvariation.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

- 1) Ordförande Jonas Naddebo (C), Charlotte Helmersson m.fl. (M), Hanna Gerdes (L) och Micke Seid (MP) föreslår (se beslutet).
- 2) Vice ordförande Torun Boucher m.fl. (V) föreslår att kulturnämnden beslutar att avstyrka *Vision 2040 – Möjligheternas Stockholm*, att låta *Vision 2040 – Ett Stockholm för alla* och tillhörande *Färdplanen för ett Stockholm för alla* fortsätta vara stadens vision samt att därutöver anföra följande:

Vi instämmer med kulturförvaltningens förtydliganden av kulturens betydelse för stadens utveckling. Stockholm har en kulturpotential som behöver tas tillvara och de kreativa näringarna är viktiga för stadens utveckling i så väl social som i strikt ekonomisk bemärkelse. För att detta ska bli verklighet behövs – för att citera kulturförvaltningen – ”en kritisk massa av fria och institutionella kulturyttringar samt mötesplatser och bildningsverksamhet”.

Vänsterpartiet är dock kritiska till Vision 2040 på en mer övergripande nivå. Vi anser att nuvarande *Vision 2040 – Ett Stockholm för alla* har kunskapsbaserade förutsättningar att tillsammans med *Färdplanen för ett Stockholm för alla*, som arbetades fram under förra mandatperioden, fungera utmärkt som måldokument även denna mandatperiod. Särskilt som inga andra argument än maktskiftet har framkommit som skäl för en revision av stadens vision.

En vision som byts varje mandatperiod blir i stort sett verkningslös i arbetet med att styra stadens långsiktiga utveckling. Om en vision ska stå sig över politiska majoritetsskiften krävs ett annat grepp än att av maktpolitiska skäl revidera en vision som endast verkat i några få år.

Staden och stockholmarna tjänar inte på att majoriteten av prestigeskäl undergräver syftet med ett långsiktigt visionsarbete, och vi vet inte ens om en reviderad version

kommer att kombineras med gedigna kunskapsbaserade strategier som i färdplanen. Det svåra är inte att formulera framtidsdrömmar, utan vad som krävs är faktabaserade strategier som leder framåt.

Vänsterpartiet vill istället bygga vidare på färdplanen som bygger på forskning och de gedigna kunskapsunderlag som togs fram inom ramen för Kommissionen för ett socialt hållbart Stockholm. Kommissionens uppdrag var att uppdraget att analysera skillnader i livsvillkor i staden och föreslå åtgärder för en jämlik och socialt hållbar utveckling på både lång och kort sikt. Genom att förkasta allt det grundläggande och forskningsbaserade arbete som gjordes går staden miste om att utveckla strategier på medellång sikt, längre än varje årlig budget, för att utveckla staden på ett hållbart sätt. Färdplanen täcker redan många viktiga områden, men vi ser framöver ett behov av kompletteringar med nya kunskapsunderlag, exempelvis med frågor som rör vår äldre befolkning.

- 3) Margareta Stavling m.fl. (S) föreslår att kulturnämnden beslutar att avstyrka *Vision 2040 – Möjligheternas Stockholm*, att låta *Vision 2040 – Ett Stockholm för alla* och tillhörande *Färdplanen för ett Stockholm för alla* fortsätta vara stadens vision samt att därutöver anföra:

Vi vill inledningsvis konstatera att om majoriteten väljer att gå vidare med den nya visionen för Stockholm så måste kulturförvaltningens viktiga synpunkter kring kulturens vikt i staden arbetas in i visionen. Det gäller både ur det demokratiska perspektivet och kring vikten som kulturen och de kreativa näringarna har för Stockholms tillväxt.

Vår huvudsakliga ståndpunkt är dock att antagande av nya visioner vart fjärde år riskerar innebära att långsiktigheten och tilltron till färdriktningen blir begränsad. Vision 2030 fungerade som vision för staden i närmare 8 år. Det finns mycket som talar för att Vision 2040 – Ett Stockholm för alla skulle ha tillåtits att verka motsvarande tid för att garantera långsiktighet och kontinuitet i stadens verksamheter.

Med detta sagt bör det finnas starka skäl om man ändå väljer att revidera en vision som stadens verksamheter framgångsrikt jobbat för. De starka skälen går knappast att utläsa av ärendet utan får snarare ses i ljuset av att den dåvarande borgerliga oppositionen, vid antagandet av Ett

Stockholm för alla, uttalade ambitionen att upphäva visionen vid ett maktskifte.

Det formella skälet för att vilja upphäva visionen var uppfattningen att den förankrats för dåligt. När samma borgerliga opposition nu i majoritet presenterar ett förslag till ny vision är det ett dokument som på intet sätt processats tillsammans med några andra aktörer utanför rotlarnas och stadsledningskontorets slutna värld (än möjligtvis med undantag av en utvald reklambyrå). Hade de borgerliga partierna menat allvar med sin uppfattning från tidigare behandling skulle ärendet ha hanterats annorlunda.

Med det sagt är det varje majoritets möjlighet att föreslå en ändring av vision. I detta fall väljer den borgerliga majoriteten att medvetet distansera sig från målet ett Stockholm för alla. Det är begripligt sett till den förda politiken.

När hyresrätter säljs ut och färre bostäder produceras och när skatten sänks på bekostnad av skolans, omsorgens och kulturens förutsättningar så kan man inte självklart utgå från att det upplevs som steg på vägen mot en stad för alla.

Även om vi i grunden uppskattar och instämmer med de delar, som i stort överensstämmer med den gällande visionen, som strävar efter att Stockholm ska vara en öppen stad där alla kan vara den de är så tycker vi att det finns stora problem med det förslag som nu remitterats.

I grunden handlar det om att diskrepansen mellan det som står i visionen och det som är den faktiska politiken är alltför stor.

Låt oss bara peka på några tydliga illustrationer.

- *Biblioteken är viktiga mötesplatser för kultur- och samhällsfrågor som främjar barns och ungas läslust och lust att lära. Nedstängda bibliotek, nedlagt bokkollo och inställda skolbesök talar ganska mycket ett annat språk.*
- *Kulturskolan är tillgänglig och jämlik och når barn och unga i hela staden med en bred blandning av musik, dans, teater och konst. Bra målsättning. Lätt att dela. Men vägen dit är inte uppsagd personal, inställda kurser och anmälningskaos.*
- *Besöksnäringen är stark och bidrar till den internationella attraktionskraften och till sysselsättning och tillväxt i regionen. Gör ju stoppet av Nobelcenter och det ljumna engagemanget för OS obegripligt.*

Listan på områden där de fina orden inte stämmer med vad som genomförts kunde varit längre. Det är inget fel att ha ambitioner som går utöver vad man hittills genomfört. Tvärtom är det en naturlig del av en vision som utvecklar staden på sikt. Om det, på område efter område, däremot visar sig föras en politik som är motsatt mot de fina orden och när medborgarna upplever att visionen mer blir av en reklambyråprodukt än ett styrande dokument för vad som händer i stadens verksamhet blir värdet av visionen lägre.

I sin reservation, när Stockholm antog visionen om Ett Stockholm för alla, anförde de borgerliga partierna att visionen alltför mycket fokuserade på stadens egna verksamheter och vad dessa skulle göra. Det förslag till vision som nu presenterats har tagit intryck av denna kritik och avstår nästan helt från att precisera vad stadens verksamheter ska göra för att uppnå önskelistan. Vi tror att det riskerar innebära en svagare måluppfyllelse och i förlängningen att det inte bidrar till möjligheternas Stockholm.

Vi anser därför att stadens verksamheter även framgent bör arbeta i enlighet med den gällande visionen om Ett Stockholm för alla och att förslaget därmed bör avslås.

Beslutsgång

Ordförande Jonas Naddebo (C) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förslag från ordförande Jonas Naddebo (C), Charlotte Helmersson m.fl. (M), Hanna Gerdes (L) och Micke Seid (MP).

Reservation

Vice ordförande Torun Boucher m.fl. (V) och Margareta Stavling m.fl. (S) reserverar sig mot beslutet till förmån för sina respektive förslag.